

سیسای اخلاقی و تربیتی زنان نمونه

در قرآن

13-08-1612:44:47 È.Ù

تالیف:

دکتر آزاده زینلی

سر شناسه

: زینلی، آزاده، ۱۳۶۴ -

عنوان و نام پدیدآور

سیمای اخلاقی و تربیتی زنان نمونه در قرآن/ تألیف آزاده زینلی.

مشخصات نشر

: یاسوج: فاطمیہ، ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری

: ۱۱۰ ص.

شایک

..... ١٠٠٠٠ ريال ٦-٤٠-٦٠٨٠٦-٩٧٨

وضعیت فہرست نویسی

: فیا

یادداشت

کتابنامه: ص. ۹۳-۹۶؛ همچنین به صورت زیر نویس.

موضوع ۶

: زنان در قرآن

موضوع

♦ زنان مقدس مسلمان

موضوع

: زنان مقدس

موضوع

: زنان در اسلام

ده بندی کنگره

۹۳۹۴/۱۰ ز ۹۳

رده بندی دیوپی

100-4291

شماره کتابشناسی ملی

417611

ISBN-978-964-305-40-6

ISBN: 978-964-80640-6-6

سیمیای اخلاقی و تربیتی زنان نمونه در قرآن

مؤلف: دکتر آزادہ زینلی

ناشر: انتشارات فاطمیه (شیراز: ۰۷۱۳۷۲۶۸۳۲۱ و یاس: ۰۷۴۳۳۳۴۵۱۰۱)

حروفیچین: مؤلف

حیاب اول: ۱۳۹۵

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شماره شاہک: ۶-۴۰-۵۸۰۶-۹۶۴-۹۷۸

قیمت: ۱۰۰۰۰۰ ریال

حق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است.

فهرست مطالب

عنوان صفحه

دیباچه

پیشگفتار

بخش اول

مقدمه

۸ شخصیت زن در قرآن

۸ الف) شخصیت زن در جوامع اولیه

۱۱ ب) شخصیت زن در قرآن

۱۲ ج) آفرینش اصیل

۱۴ کمالات معنوی زن

۱۵ الف) هویت زن

۱۷ ب) کمال زن

۱۸ ۱/ب) گوناگونی راههای کمال

۱۹ ۲/ب) مسیر تکامل

۳/ب) موفق ترین راه کمال ۲۱

کرامت زن ۲۲

الف) کرامت زن ۲۳

ب) نقش های زن ۲۴

ج) مصادیق ۲۶

بخش دوه هم بران نمونه

مقدمه ۳۰

ساره همسر ابراهیم (ع) ۳۰

الف) زندگینامه ساره ۳۰

الف/۱) فضیلت ساره ۳۰

الف/۲) بشارت فرزند ساره ۳۱

الف/۳) وفات ساره ۳۳

ب) ویژگی ها و فضائل ۳۳

الف/۱) همدم فرشتگان ۳۳

الف/۲) نمونه ای از پاکدامنی و تقوا ۳۴

الف/۳) میهمانداری ساره ۳۵

همسر زکریا ۳۷

الف) زندگینامه ایصابات ۳۷

الف/۱) آرزوی زکریا و همسرش ۳۷

الف/۲) نقش اخلاص مریم در تقاضای زکریا ۳۸

الف/۳) بشارت فرشتگاه به تولد یحیی ۳۹

- ۴۰ ۴/الف) یحیی نخستین مصدق
- ۴۰ (ب) ویژگی ها و فضائل
- ۴۰ ۱/ب) ایصابات اسوه پاکى
- ۴۰ ۲/ب) خصلت های برجسته زکریا و همسرش
- ۴۱ ملکه سبا
- ۴۱ الف) زندگی نامه بلقیس
- ۴۱ (ب) بانیس و حکمرانی
- ۴۱ ۱/ب) ملکه سبا
- ۴۲ ۲/ب) نقش سپاهیان در سر نوشت بلقیس
- ۴۳ ۳/ب) نامه نجاتبخش
- ۴۴ (ج) تدبیر ملکه سبا
- ۴۴ ۱/ج) اندیشه ملکه سبا
- ۴۵ ۲/ج) مضمون نامه حضرت سلیمان
- ۴۵ ۳/ج) تمایل قوم سبا به جنگ
- ۴۷ ۴/ج) چاره اندیشی ملکه سبا
- ۴۸ (د) ملکه سبا در تورات
- ۵۲ (ه) سلیمان و بلقیس
- ۵۲ ۱/ه) قدرت سلیمان قدرتی الهی
- ۵۳ ۲/ه) آزمایش ملکه سبا توسط سلیمان
- ۵۴ (و) ویژگی ها و مبنای تمایز بلقیس با دیگر زنان
- ۵۴ حضرت آسیه (ع)

الف) زندگینامه حضرت آسیه ۵۴

ب) ویژگی های آسیه ۵۶

۱/ب) ایمان آسیه به موسی ۵۶

۲/ب) شفاعت و میانجیگری آسیه ۵۷

ج) تلاش فرعون جهت بازگرداندن آسیه ۵۷

د) آسیه مثلی برای افراد با ایمان ۵۸

ه) نهادهای آسیه ۵۸

و) بارزترین فضائل آسیه ۵۹

بخش سوم : مادران مرنه

مقدمه ۶۲

هاجر مهاجر الى الله ۶۲

الف) زندگینامه هاجر ۶۲

۱/الف) ابراهیم و هاجر ۶۲

۲/الف) ورود هاجر و اسماعیل در سرزمین مکه ۶۳

۳/الف) دعای ابراهیم در حق همسر و فرزند ۶۴

ب) فضائل و ویژگی ها ۶۴

۱/ب) شکیبایی هاجر در برابر قضای الهی ۶۴

۲/ب) سعی میان صفا و مروه ۶۵

ج) وصال دوباره در زندگی هاجر ۶۶

د) یادگار هاجر ۶۶

یوکابد مادر موسی ۶۷

- الف) زندگینامه مادر حضرت موسی ۶۷
- الف/۱) یوکابد اسوه مسلمات ۶۷
- الف/۲) فرزندان یوکابد ۶۸
- ب) ویژگی ها و فضائل ۶۸
- ب/۱) ایمان کامل مادر موسی ۶۸
- ب/۲) مهمترین نقش مادر موسی ۶۹
- ب/۳) مادر موسی الگوی تسلیم ۶۹
- ج) یوکابد و عشق به فرزند ۷۰
- ج/۱) تولد موسی ۷۰
- ج/۲) پرتو نور ۷۰
- ج/۳) امداد الهی ۷۰
- ج/۴) جدایی یوکابد و فرزند ۷۳
- ج/۵) خواهر موسی و نقش وی در حال مادر و فرزند ۷۴
- ج/۶) وصال عاقبت جدایی ۷۵
- حنه، مادر حضرت مریم (س) ۷۶
- الف) زندگینامه حنه ۷۶
- الف/۱) حنه همسر عمران ۷۶
- الف/۲) حنه و عشق مادری ۷۷
- الف/۳) نذر حنه ۷۸
- الف/۴) حنه و مشاهده فرزند دختر ۷۹
- ب) فضائل و ویژگی ها ۷۹

- ۸۰..... (ب) نامگذاری مریم
- ۸۰..... (ب) امید حنه
- ۸۰..... (ب) استجابت دعای حنه
- ۸۱..... (ب) وحی به همسر حنه
- ۸۱..... (ب) کفالت مریم
- ۸۲..... (ج) نکته ای قابل توجه از حکمت الهی
- ۸۳..... مریم مقدس
- ۸۳..... (الف) زن دینا حضرت مریم (س)
- ۸۳..... (الف) شناخت مریم (س)
- ۸۴..... (الف) نذر کردن والید مریم (س)
- ۸۴..... (الف) فلسفه نام مریم (س)
- ۸۵..... (الف) کفیل و زندگی مریم (س) در بیت المقدس
- ۸۷..... (الف) مریم (س) برگزیده
- ۸۹..... (الف) سه وظیفه الهی مریم (س)
- ۸۹..... (ب) مریم و مادری
- ۹۱..... (ب) تولد عیسی
- ۹۳..... (ب) سرزنش مریم (س)
- ۹۵..... (ج) وفات حضرت مریم (س)
- ۹۶..... (د) فضائل و ویژگی ها
- ۹۶..... (د) کفالت زکریا نسبت به مریم (س)
- ۹۶..... (د) روزی خاص از جانب خداوند به مریم (س)

۹۶..... (۵/۳) مریم (س) زن برگزیده جهان

۹۷..... حرف آخر

۹۸..... فهرست منابع

13-08-1612:44:47 È.Ù

دیباچه

پرو دگارا! در همه حال تو را شکر و سپاس می گوئیم، اگر نام و یاد تو نباشد، تنهایی، نمایی جان هایمان را فرا می گیرد و معصیت و غفلت بیداد می کند پس به شکر از لحظه ای نیایش و بندگی از تو می خواهیم که توفیق ستایش، ستایشگران حقیقت بویست. انصیبمان فرمایی.

قرآن کریم پیام آسمانی است که خدای متعال برای راهنمایی بشر فرو فرستاده است تا در آن تفکر کند، سفره ای که تا رستاخیز گسترده است و پیامی است جاویدان برای همه زمان ها و همه مکان ها و همه انسان ها. برای هر نسل مطلبی تازه به ارمغان می آورد. قرآن کلامی زیبا و رساست، ولی بهره برداری از این کلام الهی نیازمند فراهم آمدن مقدمات و ارتباطی است و با رشد خرد انسان و پیشرفت دانش های بشری در هر عصر توضیح ها و تفسیرهای جدیدی می طلبد، تا نقاب از چهره ی قرآن گشوده شود و نسل نو بتواند پیام مناسب خویش را دریابد و آیاتشان را بر نیازها و مصادیق عصر خود تطبیق کند.

با مطالعه دقیق قرآن و نگاهی به جوامع درمی یابیم که آدمیان برای باز شناختن راه از چاه و خیر از شر به الگوها نیازمندند و با نگاهی عمیق تر به این کتاب هدایت روشن می شود که الگوهای و مثل های بکار برده شده در قرآن جامع ترین و کاملترین الگوها هستند. الگوهای نیک از منظر قرآن انسان ها برجسته ای هستند که گفتار، کردار و رفتارشان می تواند طریق هدایت گردد. زندگی این انسان ها بسیار

درس آموز است و با دقت در آن می توان نکته های لطیفی را دریافت که سعادت دنیا و آخرت انسان را تأمین کند.

قرآن کریم به دنبال معرفی پیامبران به عنوان الگو و بیان داستان و درس های زندگی آنان به زنانی نیز اشاره می فرماید که از همین جامعه انسانی دعوت شده بودند که با تربیت نفس خویش و حرکت در راه رضایت محبوب چنان ذوب در معشوق شوند که از آنان باید به عنوان الگو یاد کرد.

این نه تنها بر آن است که به معرفی تعدادی از این زنان بپردازد. تا، با بررسی زندگی و عملکرد آنان، همان دلایل نمونه بودن آنان را درک نمود و این دید را به کل جامعه زنان انتقال داد.

در پایان امیدوارم این نوشتار بتواند با معرفی این زنان بزرگوار و زندگی و شخصیت آنان قدمی در راه تقویت و پرورش و ارشاد زنان جامعه امروز، از زنان نمونه در قرآن بردارد.

و من ا... التوفیق

آزاده زینلی

۱۳۹۵

پیشگفتار

زنان عامل تعیین کننده ای در فرهنگ جامعه به حساب می آیند لذا تربیت و هدایت آنان از برنامه های عملی دین مبین اسلام است.

از این رو در کتاب آسمانی ما بخشی از سرگذشت های تاریخی، اخلاقی و تربیتی مربوط به زنان می باشد خصوصاً زنانی که در آئینه تاریخ قرآن سیمای تابناک و درخشانده ای پیدا نموده و به مقام قرب الهی دست یافتند. گر چه هر شأنی از شئون انسانی اعم از فردی و اجتماعی آثاری خاص و جایگاه و اهمیتی ویژه دارد. لیکن برخی از آن نسبت به برخی دیگر از حساسیت و ویژگی برتری برخوردارند.

مسئله زنان همواره و در طول تاریخ با پیچیدگی ها و اغماض فراوانی رو به رو بوده، او موجودی شگرف و حاحه ساز و حماسه آفرین بوده و هست.

زنان از ابتدای خلقت تا کنون در همه ایام و در همه جای و شریک و شریک تجربه کرده اند و با فرزندان و نشیمن های فراوانی را پرورده اند از جمله به کودکان و برداری گرفته تا پادشاهی و صدارت.

ولی آنچه که برای دین ما اهمیت داشته و دارد، بدانجا که در کتاب آسمانی ما از آن یاد می شود شناخت گوهر و قدرت زنان توسط حق زنانه است. این موضوع تا بدانجا پیش رفت که در قرآن کریم این سجد، هدایت نام چند تن از این زنان را به نیکی و صراحت نام برده و زندگینامه آنان را به صورت الگو برای سایر زنان از ابتدا تا انتها معرفی نموده است آنان زنانی هستند همچون مریم، آسیه، ساره و...

نقش بیان فضیلت اولیای برجسته در تربیت بشر بر همگان آشکار است زیرا از آنجایی که بشر رو به سوی تکامل مادی و معنوی در حرکت است توجه خود را معطوف به انسان کامل و برتر می نماید. از همین جهت است که خداوند برتری و

فضیلت را علت برانگیختن ستارگان درخشان از دنیای بشر معرفی می نماید و آنان را در کتاب آسمانی خویش قرآن به صفات نیک و پسندیده می ستاید تا از این رهگذر شخصیت واقعی و کامل انسانی را معرفی نماید.

دین ما سیمای تابناک زن را در عفاف و تقوا و پاکدامنی در جلباب طهارت و حجاب معرفی می نماید و میادین جمال و صحرای جلال را در برابر او می گذارد تا جنبه های مختلف هستی او بالنده و شئون وجودی اش را آشکار نماید. اما در این میان بعضی نه غبار غفلت بر عقلشان و حجاب شهوت بر قلبشان دارند با اندیشه ای برگرفته از جهل در صدد ارائه چهره ای از زن هستند که نه تنها کمالات شایسته او را تأمین نمی کند بلکه نذر تاهی و فساد را در متن اجتماعی جامعه ریخته و نه تنها شخصیت اصلی زن را سرد و او را از رسیدن به کمال مطلوب باز می دارد بلکه کل اجتماع را با افکار انجمادی خود بهر خواهد زد و شیرازه خانواده را از همدیگر خواهد پاشید.

از این رو این کتاب هدایتگر در صدد بیان نمونه ها و الگوهایی است تا طریق راه را بشناساند و انسان را رو به سوی کمال و تعالی حرکت دهد. این نوشتار در پی بررسی زندگی زنان نمونه در قرآن و گردآوری نکات تاریخی، تربیتی اخلاقی مربوط به این زنان است. زنانی که در آینه قرآن سیمای درخشنده ای پیدا کردند و یا زنانی که به زشتی سیرت و کژی پندار وصف گردیده اند اینها همه نمونه های الهی از علو درجات یا رذالت روحی زنان می باشد.

در این کتاب زنانی معرفی می شوند که در ژرفای طوفان های تاریخ استوارانه مقاومت کردند و حماسه ها آفریدند. این نوشتار با ارائه این قبیل چهره ها می خواهد به زنان بیاموزد که چگونه باشند و گام سپار چه طریق و مسیری گردند تا خود را با یکی از این چهره همسان و منطبق گردانند. و زوایای تاریک ذهن را نسبت به الگو و

نمونه بودن زنان که نامشان زیبنده صفحات وحی است آشکار نماید و الگویی کامل در اختیار زنان و دختران امروز جامعه قرار دهد.

شناساندن زندگی این زنان و ملکات و فضائل انسانی و واقعی آنان از اهداف ویژه ما در این کتاب می باشد و برای آشنایی بیشتر با معیارهای برتری در قرآن شناخت الگوهای برتر و زنان برتر نام برده در کلمات وحی امری لازم و اجتناب ناپذیر است. و در واقع با ارائه چهره هایی که در معرض سختی ها و ناکامی های فراوانی رو به رو بودند، آنرا به همه انسانها بیاموزد که چگونه می شود در سخت ترین شرایط پاک ماند و پای زیست بر آورده خاطر رفت و بهترین گزینه را جهت رسیدن به حق انتخاب کرد.

13-08-1612:44:47 E.U